

OPŠTINA BIJELO POLJE
Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj

**PROGRAM MJERA
ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
ZA 2021. GODINU**

Bijelo Polje, 2021. godine

Na osnovu člana 38 stav 1 tačka 4 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 34/19 i 38/20), član 20 stav 1 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službeni list Crne Gore" br. 56/09, 18/11, 40/11, 34/14, 01/15, 30/17, 51/17), član 46 stav 1, tačka 4 Statuta Opštine Bijelo Polje ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", br. 19/18), Odluke o budžetu Opštine Bijelo Polje za 2021. godinu ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", br. 01/21) i saglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede broj: _____ od _____ 2021. godine, Skupština opštine Bijelo Polje na sjednici održanoj _____ 2021. godine, donijela je:

PROGRAM

mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja za 2021. godinu

Član 1.

Ovim Programom utvrđuju se uslovi, način i postupak ostvarivanja prava za korišćenje podsticajnih mjera za ruralni i održivi razvoj opštine Bijelo Polje za 2021. godinu, kao i nadzor i kontrola nad realizacijom sredstava opredijeljenih za ove namjene.

Član 2.

Sredstva predviđena za ostvarivanje ovog Programa opredijeljena su Budžetom Opštine Bijelo Polje za 2021. godinu, u ukupnom iznosu od 100.000,00 eura.

Član 3.

Programom se predviđena sredstva raspoređuju na sljedeće mjere:

Redni broj	Naziv mjere	Iznos u €
1.	MJERE RURALNOG RAZVOJA • Podsticaj razvoja ruralnog turizma	4 000
2.	MJERE RURALNOG RAZVOJA • Podsticaj proizvodnji, preradi i transportu voća i povrća	5 000
3.	MJERE RURALNOG RAZVOJA • Razvoj seoske infrastrukture	12 000
4.	MJERE RURALNOG RAZVOJA • Podrška povrtarskoj proizvodnji u zaštićenim prostorima (dodjela plastenika)	35 000
5.	MJERE RURALNOG RAZVOJA • Promocija i edukacija iz oblasti ruralnog i održivog razvoja	5 000
6.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA • Održivo korišćenje planinskih pašnjaka	7 000
7.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA • Održivo korišćenje zemljišta	7 000
8.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA • Održivo korišćenje rječnih tokova	6 000
9.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA • Zaštita i unapređenje životne sredine i biodiverziteta	6 000
10.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA	

	<ul style="list-style-type: none"> Mjere prevencije za zaštitu životne sredine i zdravlja (dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija) 	5 000
11.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA <ul style="list-style-type: none"> Ublažavanje i smanjenje prirodnih hazarda (očuvanje broja grla stoke) 	8 000
UKUPNO:		100 000

1.	MJERE RURALNOG RAZVOJA
1.1.	PODSTICAJ RAZVOJA RURALNOG TURIZMA
Razlozi za podršku	<p>Značaj seoskog turizma u Bijelom Polju je višestruk, a prvenstveno se ogleda u očuvanju prirodne sredine i kulture naših sela, i u poboljšanju opšte socio-ekonomske slike ruralnog prostora. Tome su svakako doprinijeli neki savremeni globalni trendovi kao što su zaštita prirode, boravak u prirodi, kao i očuvanje i ponovno oživljavanje lokalnih tradicija, običaja, kulturno-istorijskih spomenika, a sve to na temeljima održivog razvoja. Ruralni turizam inkorporira sve elemente u jednu ponudu a veliku šansu pruža i mogućnost uvezivanja sa poljoprivredom na način što bi domaći poljoprivredni proizvodi našli svoj plasman na vlastitom porodičnom domaćinstvu kao dio turističke ponude.</p> <p>Poljoprivredni proizvođači na ruralnom području, koji su zainteresovani da prošire svoju ekonomsku aktivnost i na pružanje turističkih usluga na gazdinstvu, mogu to da urade uz ovu podršku koja pruža mogućnost da se adaptiraju objekti na poljoprivrednom gazdinstvu i/ili nabavi neophodna oprema u svrhu pružanja turističkih i/ili ugostiteljskih usluga.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj i afirmacija ruralnog turizma; Uvezivanje poljoprivrede i turizma; Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda; Zaštita i afirmacija domaćih i tradicionalnih poljoprivrednih i drugih proizvoda; Povećanje broja zaposlenih na ruralnom području opštine; Obezbjedivanje ekonomske i socijalne kohezije između urbanog i ruralnog područja opštine. Unapređenje životnog standarda seoskog stanovništva i ukupnog ruralnog razvoja; Očuvanje lokalnih tradicija, običaja i baštine.
	<p>Podrška se daje, u vidu bespovratnih sredstava, i to za sledeća lica:</p> <ul style="list-style-type: none"> registrovana lica koja pružaju usluge u seoskim domaćinstvima; etno sela; mali hoteli, na ruralnom području;

<p>Opis mjere, uslovi i potrebna dokumentacija za podršku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kuće za iznajmljivanje, na ruralnom području; - sobe za iznajmljivanje, na ruralnom području; - turistički apartmani, na ruralnom području; - planinarski domovi; - nacionalni restorani, na ruralnom području; - odmarališta, na ruralnom području. <p>Podrška se daje za adaptaciju objekata i za kupovinu namjenske opreme, u svrhu pružanja ugostiteljskih i/ili turističkih usluga na ruralnom području opštine, u kategorijama koje su obuhvaćene podrškom.</p> <p>Podrška se daje u iznosu do 50% ukupne vrijednosti investicije, a maksimalno do 1500 €.</p> <p>Prednost za dodjelu podsticajnih mjera imaju novoregistrovani pružaoci usluga u seoskom domaćinstvu u 2020/21 godini.</p> <p>Podrška se daje u vidu refundiranja troškova, nakon terenske kontrole.</p> <p>Eliminatorni uslov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su za pomenute radove dobili pomoć, odnosno finansijska i druga sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog); - Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su koristili podsticaj iz ove mjere u 2020. godini. <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz/rješenje o registraciji lica i izvod iz Centralnog turističkog registra koji vodi resorno Ministarstvo u Vladi Crne Gore; • Posjedovni list – list nepokretnosti (objekta koji se adaptira ili objekta u kojem će se oprema nalaziti); • Validan dokaz o plaćanju, i to: uplatnica, fiskalni račun, ovjerena potvrda o prenosu sredstava ili ovjeren izvod iz banke kao dokaz o izvršenoj uplati. Dokaz o plaćanju ne smije biti stariji od 6 mjeseci; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva. • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p>Neprihvatljivi troškovi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabavka polovne robe i materijala; • Troškovi sopstvenog rada; • Troškovi obrtnih sredstava; • Troškovi osiguranja i registracije. <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
---	--

Korisnici	Registrovana lica iz kategorija koje su obuhvaćena podrškom, iz Opštine Bijelo Polje.
Način plaćanja	Korisnicima preko poslovnih banaka, na žiro račun. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje). Podrška se isplaćuje po završetku investicije, po pravilu, nakon administrativne i terenske kontrole.
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za realizaciju ove mjere i Sekretar.
Indikatori	Broj registrovanih lica koja se bave ruralnim turizmom. Broj zaposlenih na ruralnom području opštine. Broj turista na godišnjem nivou koji posjećuju opštinu.
Iznos sredstava u €	4 000,00

1.2	PODSTICAJ PROIZVODNJI, PRERADI I TRANSPORTU VOĆA I POVRĆA
Razlozi za podršku	<p>Imajući u vidu činjenicu da je tokom cijele kalendarske godine izražena značajna potražnja za kvalitetnim i svježim proizvodima, kako sa otvorenog tako i iz zaštićenog prostora, evidentan je povećan protok saobraćaja i transporta voća i povrća na relaciji proizvođač - otkuplivač. Posjedi na kojima se uzgaja voće i povrće u Bijelom Polju su usitnjeni i brojni, a proizvođači svoje proizvode nerijetko transportuju u neadekvatnim prevoznim sredstvima, bez mogućnosti rashlađivanja, čime se gubi na kvalitetu i svježini proizvoda a u krajnjem se snižava cijena proizvoda.</p> <p>Često, neposjedovanje vozila sa adekvatnim uslovima za transport voća i povrća, sprečava određeni broj proizvođača iz Bijelog Polja da svoju robu transportuju na dalje relacije, pa tržišta primorskih gradova ostaju van domašaja za njih.</p> <p>Kako bi se sačuvao kvalitet voća i povrća, uvećala cijena prodaje, obezbijedila dostupnost udaljenih tržišta i izbjegle posljedice nehigijenske prirode kada je transport hrane u pitanju, potrebno je stimulisati proizvođače koji lično transportuju svoje proizvode, da nabave odgovarajuća transportna vozila i vozila sa mini hladnjačama (PIKAP-ove) koja garantuju dobar kvalitet i dobre higijenske uslove. Time bi se povećala bezbjednost hrane i dostupnost tržišta, a u krajnjem se povećava i konkurentnost proizvoda, jer svježija i zdrava hrana ima veću cijenu.</p> <p>Sa druge strane, viškovi voća i povrća mogu se iskoristiti kao preradevine, u tom kontekstu neophodno je podstaći i podržati poljoprivredne proizvođače u preradi voća i povrća na način subvencioniranja za nabavku neophodne opreme, mašina i alata za prerađivanje voća i povrća.</p>

Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda (voća i povrća) prilikom transporta i isporuke; • Unaprjeđenje prerade voća i povrća na ruralnom području opštine, skladištenje i distribucija; • Jačanje konkurentnosti domaćih poljoprivrednih proizvoda; • Raznovrsnija ponuda voća i povrća na tržištu.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje za: nabavku manjih namjenskih vozila na principu PIKAP furgon; nabavku odgovarajućih vozila sa rashladnim uređajem; nabavku mašina, alata, postrojenja isl. za preradu ili sušenje voća i povrća.</p> <p>Podrška se daje u visini do 50% vrijednosti vozila, a maksimalni iznos podrške, ne može biti veći od 1500 eura za vozila sa rashladnim uređajem, odnosno 1000 eura za furgon vozila bez rashladnog uređaja. Subvencija ne podrazumijeva troškove registracije vozila, osiguranja, transporta itd.</p> <p>Maksimalni iznos podrške za nabavku mašine, alata, opreme ili postrojenje za preradu ili sušenje voća i povrća ne može biti veći od 1000 eura po jednom zahtjevu odnosno poljoprivrednom gazdinstvu. Građevinske i upotrebne dozvole se ne subvencioniraju.</p> <p>Osnovica za obračun subvencije je iznos iz računa o nabavci, ugovora ili carinske deklaracije.</p> <p>Pravo na podršku imaju registrovana poljoprivredna gazdinstva i registrovani poljoprivredni proizvođači koji na svom ili zakupljenom posjedu intenzivno obrađuju i proizvode voće i/ili povrće na površini od minimum 1 ha. Podrška se daje u vidu refundiranja troškova.</p> <p>Eliminatorni uslov: Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su koristili podsticaj iz ovakve mjere u predhodne 3 godine.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Račun, carinska deklaracija ili drugi odgovarajući dokaz o kupovini transportnog vozila (kupoprodajni ugovor, ako je vozilo u pitanju); • Dokaz o registraciji individualnog prerađivača voća i povrća; • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih proizvođača; • Dokaz o vlasništvu zemljišta ili ugovor o korišćenju zemljišta ovjeren kod notara ili dr. odgovarajućeg pravnog subjekta; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija saobraćajne dozvole (ako se radi o vozilu); • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>

Korisnici	Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun korisnika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Kapacitet zasada korisnika prije i poslije podrške. Broj novih kupaca proizvoda od korisnika prije i poslije podrške.
Iznos sredstava u €	5 000,00

1.3	RAZVOJ SEOSKE INFRASTRUKTURE
Razlozi za podršku	<p>Seosko područje opštine često ima problem sa manjom ali važnom infrastrukturom od opšteg značaja, poput: nepostojanja adekvatnih mostova na manjim rijekama i potocima, lošeg vodosnadbijevanja, neuređenih i neograđenih seoskih grobalja, loših i rizičnih pojedinih seoskih puteva (dionica puta), dotrajale krovne konstrukcije, stolarije isl. na objektima od opšteg (zajeničkog) značaja, dotrajalih sportskim terena i mobilijara, opreme od opšteg značaja (koja se daje na korišćenje svim mještanima tog područja), neuređenih neopremljenih prostorija mjesnih zajednica, nepoostoja ili nefunkcionalnosti seoske rasvjete itd.</p> <p>Ovo negativno utiče na sveukupnu sliku seoskog područja smanjujući kvalitet života na selu i primamnjivost samog sela.</p> <p>Kako bi se unaprijedio život na selu potrebno je konstantno ulagati u unaprjeđenje seoske infrastrukture, što je od bitnog značaja za mještane ruralnog područja.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšanje infrastrukturnih uslova na ruralnom području opštine • Podizanje kvaliteta života na ruralnog području opštine • Zaustavljanje iseljavanja i depopulacije sela • Unapređenje sportskih, društvenih, socijalnih i drugih uslova na ruralnom području opštine
Opis mjere i	<p>Podrška se daje za: rekonstrukciju, adaptaciju ili izgradnju objekata od opšteg značaja za stanovništvo određenog seoskog područja; nabavku opreme i/ili adaptiranje određenog prostora za potrebe zajedničkog i opšteg korišćenja; uređivanje određenog prostora od zajedničkog interesa.</p> <p>Podržava se nabavka materijala, opreme i usluga izgradnje, adaptacije i uređivanja u maksimalnom iznosu do 2000 €, od čega vrijednost materijala za nabavku ne može biti niža ispod 70% odobrnih sredstva, a vrijednost radova ne može biti viša od 30% odobrenog iznosa podrške.</p> <p>Podrška se daje u vidu dodjele granta.</p>

kriterijumi za podršku	<p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Predračun materijala, i radova. • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Detaljan narativni i finansijski izvještaj (predaje se najdalje 90 dana od dana uplate sredstava na račun podnosioca zahtjeva ili 30 dana od završetka posla). Uz narativni izvještaj se prilože dokaz da je kupljena roba, material, oprema i sl. plaćena - uplatnice i ovjeren prepis Ugovora između MZ i lica koje izvodi radove na izgradnji i/ili adaptaciji i uređivanju. Dokaz o plaćanju ne smije biti stariji od 6 mjeseci. • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	Mjesne zajednice sa ruralnog područja opštine Bijelo Polje, samostalno ili na inicijativu grupe mještana.
Način plaćanja	Podnosiocu zahtjeva preko poslovnih banaka, na žiro račun.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije.
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj). Podrška se isplaćuje, po pravilu, nakon administrativne i/ili terenske kontrole. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje. Jedna MZ u tekućoj godini, može dostaviti maksimalno jedan zahtjev. Prednost imaju one MZ koje nisu koristile ovu mjeru u toku 2020. godine.
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj novoizgrađenih i adaptiranih objekata na ruralnom području opštine od opšteg značaja; Broj stanovnika MZ prije i poslije realizacije investivije; Mišljenje mještana MZ nakon realizacije odobrene investicije.
Iznos sredstava u €	12 000,00

1.4.	PODRŠKA POVRTARSKOJ PROIZVODNJI U ZAŠTIĆENIM PROSTORIMA (DODJELA PLASTENIKA)
Razlozi za podršku	Plastenik kao poseban tip višegodišnjeg ili trajno zaštićenog prostora koji svojim oblikom, veličinom i opremom u potpunosti prilagođen uzgoju povrtarskih i cvjećarskih kultura, pruža mogućnosti povećanja količina hrane i prinosa sa jedne strane, i mogućnost dodatne zarade poljoprivrednom proizvođaču, sa druge strane. Značaj ove mjere ogleda se u boljem i dugoročnijem iskorišćenju poljoprivrednog zemljišta, obzirom da se u zaštićenim proizvodnim prostorima (kakav je plastenik) uzgoj biljaka može obavljati tokom cijele

	<p>godine, što predstavlja značajnu činjenicu ako znamo da to nije moguće raditi na otvorenom prostoru, posebno kada govorimo o Bijelom Polju gdje su vremenski uslovi ograničavajući faktor za tako nešto.</p> <p>Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj realizacijom ove mjere upotpunjuje bazu podataka proizvođača u plastenicima, organskih proizvođača, podatke o biljnim kulturama koje se gaje u njima, u cilju kreiranja informatičkog sistema koji će omogućiti lakši plasman svojih proizvoda.</p> <p>Poljoprivredni proizvođači će dobiti nove prostore gdje mogu vrlo kvalitetno kontrolisati klimatske, hranidbene i ostale uslove potrebne za rast i razvoj određenih biljnih i cvjećarskih kultura, te sebi omogućiti dodatni izvor zarade.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Održiva proizvodnja povrća na ruralnom području opštine; • Unaprjeđenje seoske infrastrukture; • Jačanje konkurentnosti; • Povećanje životnog standarda stanovnika sa ruralnog područja opštine; • Zaustavljanje depopulacije sela.
Opis mjere, uslovi i potrebna dokumentacija za podršku	<p>Podrška se daje, u vidu dodjele plastenika površine 100 m² sa sistemom za navodnjavanje. Plastenik će biti izrađen od metalne konstrukcije, odgovarajuće visine minimum 3m, sa bočnim provjetranjem, sa odgovarajućom debljinom folije za zaštitu od štetnih zračenja, opremljen dodatnom opremom sa crijevom–trakom kap po kap, dovodnim cijevima sa filterima, priključnicama sa ventilima i plastičnim buretom zapremine min. 500 litara.</p> <p>Procedura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnosioci zahtjeva, nakon usvajanja Programa mjera, Sekretarijatu za ruralni i održivi razvoj dostavljaju zahtjeve i neophodnu dokumentaciju za dodjelu plastenika do 31.05.2021. godine. - Nakon dostavljenih zahtjeva, aplikante će obići Komisija za ocjenu stanja na terenu i formiranje rang liste za dodjelu plastenika. - Prvorangirani poljoprivredni proizvođači sa bodovne rang liste (gdje će se broj prvorangiranih poljoprivrednih proizvođača utvrditi u zavisnosti od broja nabavljenih plastenika), će dobiti po jedan plastenik. - Uporedo sa procedurom podnošenja i ocjenjivanja zahtjeva će se pristupiti raspisivanju javnog poziva i procedure nabavke plastenika sa sistemom za navodnjavanje kap po kap. - Nakon izvršene javne nabavke, formiraće se konačan broj prvorangiranih kandidata. - Plastenike će montirati tehnička lica u pravnom licu, koje bude odabrano shodno javnom pozivu, dok sistem kap po kap, priključuje sam proizvođač nakon montaže plastenika. <p><u>Jedan aplikant može aplicirati samo za jedan plastenik.</u></p> <p>Uslovi za dobijanje plastenika: Podnosilac zahtjeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mora biti registrovani poljoprivredni proizvođač ili imati registrovano

- poljoprivredno gazdinstvo, iz Bijelog Polja;
- Mora posjedovati minimum 120m² odgovarajućeg slobodnog poljoprivrednog zemljišta, na kome se meže nesmetano montirati platenik;

Bodovanje:

- Podnosilac zahtjeva već posjeduje platenčki prostor od 100m² - 200m², odnosno 1-3 platenika – 10 bodova;
- Podnosilac zahtjeva je osoba mlađa od 35 godina – 8 bodova;
- Podnosilac je osoba ženskog pola – 6 bodova;
- Podnosilac u užoj porodici ima 5 i više članova – 5 bodova;
- Podnosilac zahtjeva u užoj porodici ima nezaposlenih punoljetnih članova porodice, bez dodatnih primanja – 2 boda po nezaposlenom članu porodice;
- Podnosilac je samohrani roditelj – 3 boda;

U slučaju da dva ili više podnosioca zahtjeva imaju isti broj bodova, a neophodno je odlučiti se za jednog od njih, primjenjivaće se pravni princip “prvi u vremenu – prvi u pravu” gdje će prioritet imati onaj ko bude prvi predao zahtjev.

Potrebna dokumentacija:

- Popunjen zahtjev za dodjelu podsticaja;
- Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava;
- Posjedovni list/list nepokretnosti za zemljište na kojem će se platenik nalaziti (Komisija vrši terensku kontrolu i daje ocjenu stanja);
- Izjava da poljoprivredni proizvođač posjeduje jedan ili više platenika minimum 100 m² a maksimalno 300m². Terenski provjeru vrši komisija formirana za tu namjenu.
- Dokaz da posjeduje minimum 120 m² raspoloživog zemljišta za postavljanje platenika sa sistemom za navodnjavanje (kontrolu obavlja Komisija za terensku kontrolu);
- Uvjerenje od Uprave javnih prihoda Opštine Bijelo Polje da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda;
- Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva;
- Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci).

Napomena: Sekretarijat može podnosiocu zahtjeva tražiti dodatnu dokumentaciju poput uvjerenja o kućnoj zajednici, Potvrdu zavoda za zapošljavanje da se radi o nezaposlenoj osobi, idr. Takođe, Sekretarijat može propisati i dodatne tehničke, bodovne i terenske uslove i propozicije sa ciljem jasnije, transparentnije i objektivnije procedure dodjele platenika.

Korisnička klauzula:

Korisnik je dužan da savjesno i namjenski koristi platenik i prateću opremu dobijena po ovoj podsticajnoj mjeri, u roku minimalno od 5 godina. U ovom roku korisnik platenika isti ne može otuđiti, prodati, pokloniti ili nenamjenski koristiti, i o tome potpisuje izjavu, koja će biti predmet kontrole

	<p>službenika Sekretarijata u navedenom periodu. U slučaju zloupotrebe opreme Sekretarijat može pokrenuti postupak kod nadležnog suda.</p> <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva za dodjelu plastenika traje do 31.05.2021. godine.</u> Napomena: Rok se može produžiti u slučaju manjeg odziva.</p>
Korisnici	Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja.
Način plaćanja	Pravnom licu koje je dobilo nadmetanje po raspisanom javnom pozivu za nabavku i montažu plastenika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje).
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, Komisija koju formira Sekretar, odgovorno lice – službenik zadužen za praćenje realizaciju ove mjere.
Indikatori	Broj proizvođača povrća u zatvorenom prostoru. Omjer prinosa proizvoda koji proizvođači povrća ostvare u tekućoj godini.
Iznos sredstava u €	35 000,00

1.5	PROMOCIJA I EDUKACIJA IZ OBLASTI RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
Razlozi za podršku	<p>Nivo znanja stanovništva o pitanjima ruralnog i održivog razvoja je na veoma niskom nivou. Sa druge strane ne postoji dovoljna promocija poljoprivrednih i nepoljoprivrednih proizvoda proizvođača sa ruralnog područja opštine. Takođe, problem predstavlja i nizak nivo znanja i informisanosti stanovništva o pitanjima održivog razvoja, zaštite prirode i životne sredine, etno i eko turizma itd. Zato je potrebno animirati ljude, organizovati razne vidove posjeta i razmjena iskustava, promotivnih manifestacija i edukativnih kampanja.</p> <p>Ulaganje u znanje je osnov svakog razvoja, zato se kao potreba javlja i učešće lokalne samouprave u pokretanju i podsticanju onih djelatnosti koje se tiču promocije i edukacije, posebno onih djelatnosti kao što su poljoprivreda, turizam, ruralni i održivi razvoj, koji se nalaze na vrhu prioriteta državne politike razvoja.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija stanovništva. • Jačanje konkurentnosti putem promocija proizvoda sa ruralnog područja opštine. • Širenje ekonomskih aktivnosti na ruralnom području. • Zastupljenost domaćih proizvođača i domaćih proizvoda na međunarodnim i lokalnim sajmovima. • Podizanje svijesti javnosti o pitanjima ruralnog i održivog razvoja, zaštite životne sredine, upravljanja otpadom, seoskim turizmom.

<p>Opis mjere i kriterijumi za podršku</p>	<p>1. Mjera se sprovodi kroz podršku organizovanja, učestvovanja i posjete lokalnih i međunarodnih sajmova poljoprivrede i turizma, s akcentom na ruralni turizam i održivi razvoj.</p> <p>- Za organizovanje i učestvovanje na međunarodnim sajmovima, izložbama i drugim sličnim manifestacijama podrška se daje do 3000 eura, u vidu dodjele granta.</p> <p>- Za organizovanje i učestvovanje na lokalnim sajmovima izložbama i drugim sličnim manifestacijama podrška se daje do 1000 eura, u vidu dodjele granta.</p> <p>Podrška se daje nakon sklopljenog ugovora između Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje i podnosioca zahtjeva za podršku.</p> <p>2. Podrška se daje i za osvajače jednog od prvih tri mjesta na međunarodnim i lokalnim sajmovima iz oblasti poljoprivrede i ruralnog turizma, i to na sledeći način:</p> <p>-Međunarodni sajam: Prvo mjesto (zlatna medalja) – 500 eura; Drugo mjesto (srebrna medalja) – 400 eura; Treće mjesto (bronzana medalja) – 300 eura.</p> <p>-Lokalni sajam: Prvo mjesto (zlatna medalja) – 250 eura; Drugo mjesto (srebrna medalja) – 200 eura; Treće mjesto (bronzana medalja) – 150 eura.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava; • Dokaz o registraciji NVO, agencije, turističke organizacije sa područja opštine Bijelo Polje; • Plan, program ili projekat sa detaljnim opisom i finansijskom konstrukcijom (ako je u pitanju organizovanje učešće ili posjeta sajmu); • Detaljan izvještaj o realizaciji Plana, ili Projekta, sa pregledom utrošenih sredstava po stavkama i računima (uplatnice, fakture, fiskalni računi). Izvještaj se dostavlja nakon realizacije Plana ili Projekta (ako je u pitanju organizovanje učešće ili posjeta sajmu); • Dokaz o osvojenoj nagradi na sajmu (ako je u pitanju podrška za osvojeno mjesto na takmičenju na sajmu); • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Dokaz o organizaciji i učešću na prethodnim sajmovima; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci).
--	--

	<u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u>
Korisnici	Registrovana poljoprivredna gazdinstva; registrovani poljoprivredni proizvođači; turističke agencije iz Bijelog Polja.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca, po ispostavljenom zahtjevu i/ili planu ili projektu i, po pravilu, shodno sklopljenom Ugovoru.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije.
Procedura realizacije	Mjera se sprovodi na bazi godišnjih zahtjeva korisnika i dostavljenih planova ili projekata. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice je službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj posjećenih i organizovanih sajmova proizvođača iz Bijelog Polja. Broj osvojenih medalja.
Iznos sredstava u €	5 000,00

2	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA
2.1	ODRŽIVO KORIŠĆENJE PLANINSKIH PAŠNJAKA
Razlozi za podršku	<p>Bjelopoljska opština je veoma bogata planinskim pašnjacima, koji se tradicionalno koriste putem ekstenzivnog gajenja stoke (goveda, ovce, koze) za proizvodnju mlijeka i mesa. Planinski pašnjaci su, uključujući i katune na njima, posebno bogatstvo koje doprinosi očuvanju biodiverziteta (specifična flora i fauna, korišćenje prilagođenih lokalnih rasa), a ima i poseban ekonomski značaj. Taj sistem omogućava proizvodnju tradicionalnih proizvoda (različite vrste sireva, skorup i druge mlječne proizvode, jagnjeće i druge vrste mesa) koji imaju važnu ulogu u domaćoj kuhinji.</p> <p>Pašnjaci koji se nalaze na teritoriji opštine Bijelo Polje koriste se u periodu od maja do oktobra mjeseca. Korištenjem ovih površina, raspoloživih livada i pašnjaka, koje se sada veoma malo ili gotovo ne koriste, može se uz relativno male inpute stvoriti značajna nova vrijednost s jedne strane, a sa druge očuvati biodiverzitet i smanjiti negativne posljedice koje prate napuštanje pašnjaka i katunskog načina stočarstva. Ovo je veoma važno i sa stanovišta očuvanja prirode i kulturne baštine.</p> <p>Direktna podrška po uslovnom grlu stoke koja se izdiže na katune i koristi planinsku pašu može stimulisati poljoprivredna gazdinstva da sačuvaju i dalje razvijaju taj sistem proizvodnje, te da se na taj način doprinese očuvanju prirode i biodiverziteta bjelopoljske opštine.</p>

Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa; • Zaštita životne sredine; • Očuvanje biodiverziteta; • Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem; • Očuvanje prirodne i kulturne baštine; • Očuvanje tradicionalnih proizvoda; • Obnavljanje pašnjaka; • Očuvanje katunskog stočarenja.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Uslovi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška se daje registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima, koja najmanje tri mjeseca u godini drže stoku na katunima Bijelog Polja 2. Preduslov podrške za goveda i ovce je da su grla obilježena ušnim markicama i njihovo kretanje na katun prijavljeno u skladu sa zakonom. 3. Maksimalni broj za podršku je do pet uslovnih grla (UG). 4. Osnovna premija <u>po jednom uslovnom grlu</u> iznosi do 50 eura. 5. Podrška ima oblik plaćanja po uslovnom grlu (UG). Pod jednim uslovnim grlom (UG) smatraju se: krava, vo, dvoje junadi, 10 ovaca, 10 koza, konj, osim teladi, jagnjadi i jaradi. Za obračun se uzimaju sve navedene vrste i kategorije preživara i maksimalno dva konja po gazdinstvu. <p>Služba za održivi razvoj Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj dužna je običi najmanje 50% prijavljenih poljoprivrednika i gazdinstva i sačiniti pisani izvještaj o izvršenoj kontroli.</p> <p>Eliminatorski uslov: Poljoprivredna gazdinstva koja su ostvarila subvenciju za ovaj podstcaj kod Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, nemaju pravo na subvenciju po ovoj mjeri u Sekretarijatu za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjev za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava; • Prijava kretanju stoke na katun (izdaje Veterinarska ambulanta); • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci); • Fotokopija lične karte podnosioca zhtjeva. <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom predviđenih sredstava.</u></p>
Korisnici	Registrovana poljoprivredna gazdinstva i poljoprivredni proizvođači iz Bijelog Polja koji ispunjavaju uslove.

Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun poljoprivrednog gazdinstva. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije.
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i Sekretar.
Indikatori	Broj gazdinstava koja koriste planinske pašnjake Broj i naziv planinakah pašnjaka koji se koriste za ispašu
Iznos sredstava u €	7 000,00

2.2	ODRŽIVO KORIŠĆENJE ZEMLJIŠTA
Razlozi za podršku	<p>Usljed specifičnih prirodnih uslova Bijelo Polje raspolaže značajnim površinama zemljišta na ruralnom području, koje su nedovoljno iskorišćene i to uglavnom iz razloga karakteristične konfiguracije terena i usitnjenosti i nepovezanosti parcela. Određene površine zemljišta su nesimetričnog i grubog oblika, tj. nisu prilagođene mogućnosti obrađivanja, što otežava korišćenje istog u poljoprivredne svrhe. Usljed prevelike izradnje u zadnjih nekoliko decenija, uticaja prirodnih hazarda, poplava, odrona itd. došlo je do gubitka značajnih površina obradivog poljoprivrednog zemljišta što u krajnjem značajno utiče na slabljenje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje u Bijelom Polju. Nepovezanost parcela predstavlja otežavajući faktor kvalitetnog korišćenja zemljišta koje zauzimaju te parcele. Usljed svih ovih faktora: karakteristične i nenamjenske konfiguracije terena, usitnjenosti i nepovezanosti parcela, uticaja prirodnih hazarda, nemogućnosti korišćenja poljoprivredne mehanizacije itd. velike površine zemljišta na ruralnom području opštine ostaju neiskorišćene ili neiskorišćene u dovoljnoj mjeri i na pravi način.</p> <p>Kako bi se taj problem riješio, a zemljište koristilo na održiv način, što će u krajnjem rezultirati jačanjem konkurentnosti poljoprivrede Bijelog Polja, potrebno je subvencionisati upotrebu građevinske, putne idr. mehanizacije u cilju proširivanja, ravnjanja, povezivanja, prilagođavanja itd. parcela u privatnom vlasništvu, u obradive poljoprivredne površine, odnosno prilagođavanje terena za potrebe namjene tog zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa. • Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem. • Obnavljanje zemljišta putem uklanjanja odrona, neravnina itd. • Optimalno korišćenje raspoloživih površina zemljišta. • Spajanje raspoloživih površina poljoprivrednog zemljišta. • Povezivanje i spajanje parcela zemljišta u jednu cjelinu, koje je radvojeno iz razloga neprilagođene konfiguracije terena (brdovitost, usjek, odron itd.). • Stvaranje uslova za korišćenje poljoprivredne mehanizacije u proizvodnji i primjene svih agrotehničkih mjera. • Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Sprečavanje uticaja prirodnih hazarda.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje za proširenje obradivog poljoprivrednog zemljišta, povezivanje nepovezanih parcela zemljišta (imanja) koje se koristi u poljoprivredne svrhe (skidanjem skladova, brežuljaka, ili drugih prirodnih barijera koje ih čine razdvojenim), kao i za zaštitu obradivog poljoprivrednog zemljišta od uticaja prirodnih hazarda (poplava, odrona, itd.), ravnjanje zemljišta i prilagođavanje za poljoprivrednu namjenu ili za izgradnju objekata namijenjenih za poljoprivrednu svrhu (štale, sjenjaci, mljekari itd.) i objekata za preradu ili čuvanje poljoprivrednih proizvoda (biljnih i animalnih) u privatnoj svojini.</p> <p>Iznos podrške se daje u visini do 70% troškova upotrebe mehanizacije a maksimalno do 800,00 eura.</p> <p>Podrška se daje u vidu refundiranja troškova, nakon dostavljene dokumentacije i računa.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za odobravanje podsticaja za održivo korišćenje poljoprivrednog zemljišta; • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava; • Dokaz o vlasništvu zemljišta koje se planira privesti namjeni koje ova mjera predviđa; • Ukoliko podnosilac zahtjeva nije vlasnik zemljišta, potrebno je dostaviti saglasnost vlasnika (ovjerenu kod notara) da se radovi mogu obaviti na toj parceli, ili drugi adekvatan dokaz (ugovor o korišćenju) kojim se podsticaj može dati; • Validan dokaz da su radovi plaćeni (uplatnica); • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Izjava podnosioca zahtjeva kojom se pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, garantuje da prilikom izvršenja radova nije dobijena pomoć, odnosno finansijska i druga podrška iz nekog drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog); • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p> <p>Napomena: Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oni korisnici koji su za pomenute radove dobili pomoć, odnosno finansijska i druga sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog); - korisnici koji su koristili podsticaj iz ove mjere u predhodne dvije godine.
Korisnici	Registrovana poljoprivredna gazdinstva i poljoprivredni proizvođači iz Bijelog Polja koji ispunjavaju uslove.

Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun poljoprivrednog gazdinstva ili poljoprivrednog proizvođača.
Realizacija	Sekretarijt za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Površina obradivog zemljišta gazdinstva prije i poslije realizacije podrške; Količina poljoprivrednih proizvoda gazdinstva prije i poslije realizacije podrške; Nivo, stanje i vrijednost štete nakon prirodnih hazarda
Iznos sredstava u €	7 000,00
2.3	ODRŽIVO KORIŠĆENJE RJEČNIH TOKOVA
Razlozi za podršku	<p>Rijeke predstavljaju bogatstvo jednog područja, opštine i države. One pored svojih prirodnih funkcija imaju veoma važnu ulogu u industriji, u proizvodnji električne energije a u posljednje vrijeme i za turizam i rekreaciju, pa mogu predstavljati šansu za privredni i turistički razvoj te izvor prihoda lokalnoj zajednici i državi. Sa druge strane, imajući u vidu sve veći negativni antropogeni pritisak na rijeke, u smislu zagađivanja voda, krivolova te nelegalne eksploatacije šljunka iz rječnih tokova i ostalih rječnih dobara, rijeke mogu postati izvor zaraze i izvor nelegalnih radnji.</p> <p>Sa ciljem održivog korišćenja rječnih tokova Bijelog Polja, sprečavanja zagađivanja rijeka, i kontrole radnji koje se odvijaju na rijekama, neophodno je ojačati nadzor nad rječnim tokovima, posebno onim koje trpe najveći negativni uticaj. Pored nadležnih republičkih i loklnih inspekcija treba iznaći nove mehanizme monitoring i ojačati kapacitete postojećih i nadležnih subjekata koji su odgovorni za upravljanje i zaštitu rijeka.</p> <p>Ova mjera ima za cilj jačanje kapaciteta subjekata nadležnih za upravljanje Limom i njegovim pritokama, te smanjivanje zagađivanja i krivolova koji su evidentirani u Izvještaju terenskog istraživanju ovih rijeka.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Održivo upravljanje rijekama; • Očuvanje i zaštita Lima i njegovih pritoka na području opštine Bijelo Polje • Smanjenje rječnog krivolova; • Veća kontrola eksploatacije šljunka iz rječnih tokova; • Smanjenje odlaganja otpada na obalama Lima i njegovim pritokama; • Promocija turističkog potencijala rijeka Bijelog Polja.
	<p>Podrška se daje za angažman dva ribočuvara na Limu, Bistrici i Ljuboviđi, koji će imati zadatak terenske kontrole pomenutih rijeka, u cilju preventivnog djelovanja ali i sankcionisanja svih onih koji budu zatečeni u krivolovu. Pored toga, oni će pratiti stanje na ovim rijekama i u pogledu nelegalnog odlaganja otpada na obalama, te nelegalnoj eksploataciji šljunka i ostalog materijala iz rječnih tokova, prijavljivaće ovakve radnje i pomagati u sakupljanju dokaznog materijala za potrebe pokretanja prekršajnih i drugih postupaka.</p> <p>Podrška se daje u vidu dodjele granta, po pravilu, nakon sklopljenog</p>

Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>ugovora. Podrška se daje za neto zarade dva novoangažovana ribočuvara u trajanju od 12 mjeseci.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz da se radi o licu koje je od nadležnog Ministarstva dobilo saglasnost za upravljanje Limom i njegovim pritokama. • Dokaz o registraciji/osnivački akt lica; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte odgovornog lica/podnosioca zahtjeva; • Detaljan narativni i finasijski izvještaj (dostavlja se najdalje 30 dana poslednjeg dana trajanja projekta. Validan finasijski izvještaj – uplatnice. <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje najkasnije do 30.06.2020. godine</u></p>
Korisnici	Pravno lice kome je od nadležnog ministarstva data saglasnost na upravljanje Limom i njegovim pritokama.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun korisnika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj prekršajnih i drugih naloga za krivolov Broj prekršajnih i drugih naloga za nelegalno odlaganje otpada Broj prekršajnih i drugih naloga za nelegalnu eksploataciju šljunka
Iznos sredstva u €	6 000,00

2.4	ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE I BIODIVERZITETA
Razlozi za podršku	<p>U cilju sprovođenja strategije i očuvanja i zaštite prirode, unaprjeđenja i održivog korišćenja biodiverziteta Bijelog Polja, koji predstavlja vrijednost po sebi, jer tzv. “usluge biodiverziteta” je nešto što se mora vrednovati i zaštititi, kao i preduslova za održiv razvoj poljoprivrede i turizma opštine, izrađen je Lokalni akcioni plan zaštite biodiverziteta Bijelog Polja za period 2018 -2022. godine. Plan predviđa set mjera za zaštitu biodiverziteta Bijelog Polja, a takođe predviđa i učešće Opštine u realizaciji tih mjera, što znači prije svega, izdvajanje sredstva za realizaciju mjera.</p> <p>Skupština Opštine Bijelo Polje je usvojila Lokalni plan zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine koji sadrži prijedloge konkretnih mjera koje je potrebno realizovati kako bi se stanje životne sredine u Bijelom Polju</p>

	<p>očuvalo i unaprijedilo.</p> <p>Ova mjera se odnosi na realizaciju isključivo onih mjera koje su definisane Lokalnim akcionim planom zaštite biodiverziteta Bijelog Polja 2018 – 2022. godine, i Lokalnog plana zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine, sa ciljem zaštite biodiverziteta i životne sredine opštine i stvaranja održivih uslova za razvoj poljoprivrede i turizma Bijelog Polja.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštita i unapređenje životne sredine Bijelog Polja. • Zaštita biodiverziteta i prirodnih dobara. • Održivo korišćenje prirodnih resursa, prirodnih dobara i kontrola njihovog korišćenja. • Očuvanje područja ekološke mreže. • Ublažavanje štetnih posljedica prirodnih katastrofa, štetnih posljedica izazvanih aktivnostima u prirodi i korišćenjem prirodnih dobara. • Mjerenje i analitika u pripremi nove odluke o akustičnom zoniranju; • Zaštita vazduha, izrada plana kvaliteta vazduha. • Izrada informatičkog programa sa bazom podataka o zelenim površinama u Bijelom Polju. • Realizacija Lokalnog akcionog plana zaštite biodiverziteta Bijelog Polja 2018 – 2022. godine. • Realizacija Lokalnog plana zaštite životne sredine 2020-2024.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje za realizaciju mjera koje su definisane Lokalnim akcionim planom zaštite biodiverziteta Bijelog Polja 2018 – 2022. godine i Lokalnim planom zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine.</p> <p>Detaljan opis mjera dat je u pomenutim lokalnim akcionim planovima.</p> <p>Podrška se daje na dva načina: 1) u vidu refundiranja troškova i 2) u obliku dodjele granta. Ako se radi o podršci u vidu granta, po pravilu, sklapa se Ugovor između Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj i aplikanta o realizaciji aktivnosti.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za odobravanje podsticaja; • Opis mjere koja se želi realizovati sa svim neophodnim detaljima; • Dokaz podnosioca zahtjeva da se radi o stručnaku (ili više njih) iz oblasti sa naučnim referencama; • Dokaz da je pravno lice ovlašćeno ili ima potreban sertifikat (ako se radi o izradi strateške karte nivoa buke, vazduha i sl.); • Nacrt Programa ili Projekta sa razrađenim segmentima i dinamikom realizacije; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Detaljan izvještaj nakon realizacije aktivnosti; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
	Pravna lica koja se bave pitanjima zaštite prirode i životne sredine i koja

Korisnici	upošljavaju stručnjake iz oblasti sa naučnim referencama i to: 1) naučne i/ili obrazovne institucije; 2) Lica koja posjeduju licence ili odgovarajuće naučne i druge reference iz oblasti zaštite životne sredine.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca zahtjeva
Realizacija	Sekretarijt za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Iznos sredstava u €	6 000,00

2.5	MJERE PREVENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE I ZDRAVLJA (dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija)
Razlozi za podršku	Suzbijanje organizama koji mogu biti prenosioci zaraznih bolesti, njihovi rezervoari, izazvati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su na drugi način štetni po čovjeka i životnu zajednicu je jedan od prioriternih ciljeva. Zbog aktuelne i upozoravajuće epidemiološke situacije u Evropi proteklih godina po pitanju obolijevanja od grupe zaraznih bolesti koje prenose vektori (kod nas su registrovani slučajevi zapadnonilske groznice, lajšmanijaze, importovani slučajevi malarije, ZIKA virusa i drugih bolesti ove grupe) veliki značaj u suzbijanju vektorskih bolesti imaju pravovremena systemska dezinsekcija i deratizacija. Prenosiva bolest “kvrgame kože” je u prethodnom periodu izazvala velike štete poljoprivrednicima se proširila preko komaraca, što je uzrokovalo potrošnju značajnog iznosa novčanih sredstava iz javnog budžeta države i lokalnih samouprava za sanaciju štete i nadoknadu pogođenim domaćinstvima. Da bi se lanac prenošenja zaraznih bolesti prekinuo, neophodno je sprovesti adekvatne preventivne mjere zaštite, kao što su dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija. Održiv razvoj i ublažavanje uticaja prirodnih hazarda u oblasti zaštite ljudi i oblasti poljoprivrede (zdravlja domaćih životinja i biljnih kultura), između ostalog, podrazumijeva i regulaciju populacije štetnih mikroorganizama, insekata i glodara koji mogu biti uzročnici prenošenja zaraznih bolesti kako na ljude tako i na domaće životinje.
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Ublažavanje uticaja prirodnih hazarda; • Povećan nivo zaštite zdravlja ljudi i domaćih životinja od prenosivih bolesti; • Regulacija štetnih mikroorganizama, insekata i glodara; • Zaštita biodiverziteta; • Održiv razvoj poljoprivrede.
	Podrška se daje za preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju na području Bijelog Polja za terensko i tehničko sprovođenje ovih mjera, a po nalogu, naredbi ili zahtjevu inspeksijskih državnih organa, shodno zakonu. Preventivnu deratizaciju i larvicidni tretman uništavanja komaraca kako larvi, tako i odraslih formi može vršiti isključivo pravno lice koje ima ovlaštenje i

Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>sertifikat za ovu vrstu poslova, obučen kadar i odgovarajuću opremu i sredstva za rad, a nakon dostavljanja Ponude i potpisivanja ugovora sa Sekretarijatom za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje o ovoj vrsti usluge.</p> <p>Uslov: Dostavljena naredba, nalog, ili zahtjev inspekcijaskog državnog organa ili drugi zahtjev u zavisnosti od realne i objektivne potrebe.</p> <p>Postupak i dokumentacija za pravnog lica koje vrši pružanje usluge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javni poziv za vršenje usluge dezinfekcije, dezinfekcije ili deratizacije; • Dokaz da ustanova ispunjava pravne, tehničke, kadrovske i druge kapacitete za vršenje. • Ponuda o pružanju usluge vršenja dezinfekcije, dezinfekcije ili deratizacije. • U obzir će biti razmatrana isključivo pravna lica ili ustanove koja imaju ovlašćenje, sertifikat, obučen kadar, tehničke i druge uslove za pružanje usluge dezinfekcije, dezinfekcije ili deratizacije. <p>Nakon dostavljene dokumentacije i sprovedenog javnog poziva za vršenje usluge potpisuje se ugovor između Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj i izvršioca usluge.</p> <p><u>Rok za izvršenje mjere biće određen naknadno, u skladu sa nalogom ili rješenjem inspekcijaskog ili drugog državnog organa.</u></p>
Korisnici	Pravna lica ili ustanove koja imaju ovlašćenje, sertifikat, obučen kadar, tehničke i druge uslove za pružanje usluge dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun pravnog lica, izvršioca posla.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	<p>Sprovodi se procedura javnog poziva koji pokreće Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj.</p> <p>Plaćanje se realizuje shodno ugovoru i dinamici sprovođenja izvještaja o obavljenoj dezinfekciji, dezinfekciji ili deratizaciji.</p> <p>Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.</p>
Nadzor i kontrola	Sanitarna inspekcija Crne Gore, Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i Sekretar.
Kriterijum za odabir izvođača	Prihvatiće se najoptimalnija ponuda uzimajući u obzir kapacitete aplikanta u pogledu stručne i kadrovske sposobnosti, tehničke opremljenosti i ponudene cijene za obavljanje ukupnog posla.
Iznos sredstava u €	5 000,00

2.6	<p style="text-align: center;">UBLAŽAVANJE I SMANJENJE UTICAJA PRIRODNIH HAZARDA (očuvanje broja grla/komada stoke)</p>
Razlozi za podršku	<p>Javni interes u oblasti stočarstva je proizvodnja dovoljnih količina kvalitetnih stočarskih proizvoda, kao i poboljšanje osobina domaćih životinja uz očuvanje njihove vitalnosti. Zaštita domaćih životinja predstavlja značajan izazov imajući u vidu prirodne hazarde poput zaraznih bolesti i napada divljih životinja. Održiv razvoj i ublažavanje uticaja prirodnih hazarda u oblasti stočarstva, zaštite domaćih životinja i očuvanju broja grla/komada stoke, između ostalog, podrazumijeva i podršku lokalne uprave gazdinstvima pogođenim nekim od navedenih hazarda.</p> <p>Napadi divljih životinja, kao i prenosive zarazne i druge bolesti mogu negativno uticati na razvoj stočarstva i smanjenje broja grla/komada stoke, a samim tim i negativno uticati na sveukupni razvoj lokalne poljoprivrede.</p> <p>Kako bi se smanjila šteta a gazdinstva motivisala da nastave sa uzgojom i razvojem stočarstva, neophodno je pružiti odgovarajuću sigurnost u pogledu određene novčane podrške po izgubljenom grlu stoke, kako bi se ista nadoknadila.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Ublažavanje uticaja prirodnih hazarda. • Povećan nivo zaštite domaćih životinja od napada divljih životinja, bolesti i drugih prirodnih hazarda. • Zaštita biodiverziteta. • Održiv razvoj poljoprivrede.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima i registrovanim poljoprivrednim proizvođačima sa teritorije opštine Bijelo Polje, u vidu novčane naknade za izgubljena grla/komada stoke, radi obnove brojnosti grla/komada stoke, a koja su pogođena nekim od prirodnih hazarda ili utvrđenih bolesti, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napad divlje životinje, izuzev zaštićenih vrsta; - udar groma; - fizički i hemijski hazardi: utapanje u rijeci ili poplavi, pad sa litice, uginuće usljed lomova, opekotina, povreda, trovanje i sl; - neonatalna uginuća, i to do 30 dana nakon rađanja; - uginuće usljed bolesti korice goveda i drugih bolesti; - za ostale vrste uginuća čiji uzrok nije ljudski faktor ili prirodana smrt. <p>Novčana naknada se daje za sljedeća grla/komade stoke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krava/vo do 300 eura po grlu, a najviše jedno grlo po gazdinstvu. - Tele do 200 eura po grlu, a najviše 2 grla po gazdinstvu, - Ovca/jagnje do 60 eura po komadu, a najviše 10 komada po gazdinstvu. - Koza/jare do 50 eura po komadu, a najviše 10 komada po gazdinstvu. - Svinje do 100 eura po komadu, a najviše 3 komada po gazdinstvu. - Prase do 50 e po komadu, a najviše 5 komada po gazdinstvu. - Konji do 200 eura po grlu, a najviše 2 grla po gazdinstvu. <p>Eliminatorski uslovi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U razmatranje će se uzeti u obzir samo zahtjevi gdje se uginuće desilo

	<p>najviše 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva.</p> <p>2. Naknada se ne daje ako je grlo/komad stoke uginulo usljed: prirodne smrti; napada pasa lualica; napada vlasničkih pasa; krivicom vlasnika.</p> <p>3. Pravo na podsticaj nemaju korisnici koji su za ovaj vid podsticaja, pomoći za pričinjenu štetu, naknadu ili sl, dobili sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog), kao i od osiguravajuće kuće.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za naknadu štete; • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava. • Potvrdu nadležnog veterinarara o uginuću grla stoke sa jasnim uzrokom uginuća; • Izvod iz centralne baze podataka sa datumom prijave tj. uginuća životinje; • Broj ušne markice grla stoke ili drugi dokaz da je grlo/komad uredno registrovano, izuzev zahtjeva za naknadu po osnovu neonatnih uginuća; • Fotografije uginulih grla; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca zahtjeva.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj). Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i Sekretar.
Indikatori	Broj grla/komada stoke na gazdinstvu nakon prirodnog hazarda prije i poslije realizacije podrške
Iznos sredstava u €	8 000,00

Član 4.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaj pokreće se zahtjevom, koji se podnosi Sekretarijatu.

Postupak iz stav 1 ovog člana može se pokrenuti i putem javnog poziva ili na drugi način, zavisno od vrste i načina podsticaja.

O ostvarivanju prava na podsticaje u postupku iz st. 1 i 2 ovog člana odlučuje Sekretarijat.

Član 5.

Za izvršenje Programa odgovoran je Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.

Obaveze prema korisnicima Programa izvršavaće se po dinamici utvrđenoj budžetskim planom potrošnje za 2021. godinu, koji odobrava Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje, a najkasnije do kraja kalendarske godine.

Član 6.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje zadržava pravo provjere realnosti i osnovanosti prikazanih troškova i tačnosti/podudarnosti informacija unijetih u zahtjevu i stanja na terenu.

Podnosilac zahtjeva u postupku ostvarivanja prava na podršku odgovara za tačnost priloženih podataka i dokumentacije, shodno zakonu.

Član 7.

Program, po pravilu važi do kraja kalendarske godine za koju se donosi.

Sekretarijat može prije isteka kalendarske godine, u slučaju utroška budžetom predviđenih sredstava, rješenjem zatvoriti pojedinačne mjere Programa za tu kalendarsku godinu.

Obavještenje o zatvaranju mjere objaviće se na zvaničnom sajtu Opštine Bijelo Polje www.bijelopolje.co.me najkasnije 3 dana nakon njenog zatvaranja

Član 8.

Predsjednik Opštine može u tekućoj godini, u slučaju potrebe, a na prijedlog Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj donijeti Odluku o izradi, uvrštavanju i primjeni novih mjera Programa za podsticaj koje nijesu predviđene ovim Programom.

Član 9.

Iskazi po pojedinačnim mjerama iz ovog Programa predstavljaju projektovane vrijednosti.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj može u toku izvršenja Programa vršiti izmjene namjene korišćenja sredstava, maksimalno do 20% ukupnog budžeta Programa, i preusmjeravati sredstva sa mjere za koju nije bilo dovoljno interesovanja, na drugu mjeru Programa gdje je interesovanje veće od projektovanog iznosa.

Sekretar Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj, ukoliko se javi potreba zbog određenih neplaniranih i nepredviđenih okolnosti, može izvršiti izmjenu namjene korišćenja

sredstava Programa do 5.000,00 eura, kao i upotrijebiti neutrošena sredstva i opredijeliti ih za podsticaje, pomoći ili druga davanja koja nijesu obuhvaćena ovim Programom mjera, a koji su u skladu sa principima i politikom ruralnog i/ili održivog razvoja.

Član 10.

U cilju kontrole i opravdanosti pristiglih zahtjeva, sekretar Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje može formirati Komisiju za terensku kontrolu i provjeru realnosti i osnovanosti zahtjeva po osnovu ovog Programa, odnosno za provjeru namjenskog trošenja sredstava.

Predsjednik Opštine može formirati Komisiju ili drugo radno tijelo, za čiji rad je neophodno uključivanje stručnjaka van organizacije Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj, a za potrebe realizacije pojedinih mjera programa.

Član 11.

Jedan korisnik ne može dva ili više puta konkurisati po osnovu iste mjere ovog Programa, u vremenskom periodu u kom se isti donosi.

Jedan korisnik može konkurisati najviše za dvije različite mjere ovog Programa, u vremenskom periodu u kom se isti donosi.

Član 12.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore-opštinski propisi“.

O B R A Z L O Ž E N J E

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Programa mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja opštine Bijelo Polje za 2021. godinu, sadržan je u članu 20 stav 1 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list Crne Gore“, br. 56/09, 18/11,40/11, 34/14, 01/15, 30/17, 51/17), kojim je propisano da Lokalna samouprava može da uvede mjere podrške ruralnog

razvoja, koje ne smiju biti u suprotnosti sa Strategijom, Nacionalnim programom i Agrobudžetom.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE PROGRAMA MJERA ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA OPŠTINE BIJELO POLJE ZA 2021. GODINU

Opštinu Bijelo Polje karakteristiše veliki broju sela, u kojima živi polovina stanovništva opštine. To zahtijeva posebnu brigu i ulaganje u ruralno područje.

Primjetan odliv stanovništva sa ruralnog područja opštine zahtijeva intervenciju lokalne uprave kako bi se taj negativni trend zaustavio ili usporio. Preduzimanje mjera za podsticaj ruralnog razvoja i stvaranje uslova za kvalitetan život i bolji standard na tom području predstavlja neophodan preduslov da bi se iseljavanje stanovništva zaustavilo.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj opštine Bijelo Polje je organ lokalne uprave razvojnog tipa. Razvijati određenu oblast, u ovom slučaju dvije, ruralno područje opštine i održivi razvoj, između ostalog podrazumijeva uvođenje podsticajnih mjera, kao jednog od najefektnijih sredstava razvoja. Ruralni razvoj podrazumijeva sveukupni razvoj ruralnog područja: ekonomski, socijalni, administrativni, infrastrukturni, kulturni razvoj itd. Održiva poljoprivreda i ruralni razvoj su korelativni pojmovi. Da bi nešto bilo održivo, treba da opstaje na dovoljno dobrom nivo, ili da se razvija, po kvantitetu i/ili kvalitetu, a da pri tome nema negativnih uticaja na okruženje. Poljoprivredna proizvodnja samo je dio onoga što se naziva ruralna oblast. Održivost ruralnog razvoja se sastoji od ekonomske, ekološke i socijalne odrednice. Zato je potrebno upotpuniti postojeći korpus podsticajnih mjera i ulaganja u ruralno područje na nivou Opštine, kako bi se obuhvatio sveukupni razvoj ruralnog područja.

Intencija ovog Programa jeste, između ostalog, da se pomognu oni **manji** poljoprivredni proizvođači, gazdinstva i dr. koji ne mogu ostvariti subvencije preko državnog Agro budžeta. Uslovi koji su postavljeni programom državnog agrobudžeta, mogu ispuniti „jača“ gazdinstva, u smislu većeg broja grla, većeg posjeda poljoprivrednog zemljišta, većih zasada itd. dok oni poljoprivrednici koji ne ispunjavaju ove uslove ostaju van domašaja tih davanja. U cilju podsticanja i jednih i drugih, lokalni Program podsticajnih mjera ruralnog i održivog razvoja za 2021. godinu, uzimajući u obzir i znatno niža sredstva koja su na raspolaganju, ima za cilj, prvenstveno subvencionisanje manjih poljoprivrednih proizvođača, kao i da se ponude podsticajne mjere koje ne postoje u državnom agrobudžetu a za kojima se javila potreba obzirom na sugestije od strane poljoprivrednika i realne potrebe u opštini.

Prilikom donošenja podsticajnih mjera vođeno je računa da one budu u skladu sa principom održivosti, zapravo sve mjere Programa su ujedno i mjere podsticaja održivog razvoja.

SADRŽAJ PROGRAMA MJERA ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJ OPŠTINE BIJELOPOLJE ZA 2021. GODINU

Uzimajući u obzir skromna sredstva koja su na raspolaganju Sekretarijatu za ruralni i održivi razvoj (100 000 eura), odlučili smo se za uvođenje 11 mjera, vodeći računa da one budu u saglasnosti sa krovnim državnim dokumentima kada su ove oblasti u pitanju.

Predložene podsticajne mjere su sljedeće:

1. PODSTICAJ RAZVOJA RURALNOG TURIZMA
2. PODSTICAJ PROIZVODNJI, PRERADI I TRANSPORTU VOĆA I POVRĆA
3. RAZVOJ SEOSKE INFRASTRUKTURE
4. PODRŠKA POVRTARSKOJ PROIZVODNJI U ZAŠTIĆENIM PROSTORIMA (DODJELA PLASTENIKA)
5. PROMOCIJA I EDUKACIJA IZ OBLASTI RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
6. ODRŽIVO KORIŠĆENJE PLANINSKIH PAŠNJAKA
7. ODRŽIVO KORIŠĆENJE ZEMLJIŠTA
8. ODRŽIVO KORIŠĆENJE RJEČNIH TOKOVA
9. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE I BIODIVERZITETA
10. MJERE PREVENCIJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE I ZDRAVLJA (Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija)
11. UBLAŽAVANJE I SMANJENJE UTICAJA PRIRODNIH HAZARDA (očuvanje broja grla/komada stoke)

Ove mjere su izrađene na osnovu preporuka iznijetih u: „*Nacionalnoj strategiji održivog razvoja do 2030. godine*“, *Agrobudžetu Crne Gore za 2021. godinu*“, kao i realnih potreba sagledanih u zatečenom stanju ruralnog područja opštine, uzimajući u obzir trenutne finansijske mogućnosti lokalne samouprave.

SVRHA PROGRAMA

Svrha programa je:

- Razvoj ruralnog turizma;
- Uvezivanje poljoprivrede i turizma;
- Razvoj seoske infrastrukture;
- Povećanje broja zaposlenih na ruralnom području opštine;
- Obezbeđivanje ekonomske i socijalne kohezije između urbanog i ruralnog područja opštine;
- Unapređenje životnog standarda seoskog stanovništva i ukupnog ruralnog razvoja; Smanjenje siromaštva i zaustavljanje depopulacije sela;
- Unapređenje zdravstvenih usluga na ruralnom području;
- Poboljšanje osnovnih tehničkih uslova poljoprivrednih gazdinstava;
- Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem;
- Optimalno korišćenje raspoloživih površina zemljišta kao poljoprivrednog resursa;
- Stvaranje uslova za korišćenje poljoprivredne mehanizacije u proizvodnji i primjene svih agrotehničkih mjera;
- Poboljšanje infrastrukturnih uslova na ruralnom području opštine za potrebe rada Mjesnih zajednica, i za potrebe društvenog života ljudi sa tog područja.

Obezbeđivanje uslova za održavanje skupova u zatvorenom prostoru prilikom javnih rasprava, tribina, glasanja, kulturnih i drugih manifestacija, održavanje sjednica mjesnih organa isl.

- Razvoj društvenog (socijalnog) života stanovništva sa ruralnog područja opštine;
- Jačanje tržišne infrastrukture;
- Planiranje proizvodnje prema zahtjevima tržišta u pogledu količina i kvaliteta;
- Jačanje konkurentnosti;
- Udruživanje poljoprivrednih proizvođača;
- Održiva privreda i poljoprivreda;
- Održivo upravljanje i zaštita rječnih tokova;
- Očuvanje i zaštita Lima i njegovih pritoka na području opštine Bijelo Polje
- Smanjenje rječnog krivolova;
- Veća kontrola eksploatacije šljunka iz rječnih tokova;
- Smanjenje odlaganja otpada na obalama Lima i njegovim pritokama;
- Promocija turističkog potencijala rijeka Bijelog Polja
- Edukacija stanovništva;
- Jačanje konkurentnosti putem promocija proizvoda sa ruralnog područja opštine;
- Širenje ekonomskih aktivnosti na ruralnom području;
- Podizanje svijesti javnosti o pitanjima ruralnog i održivog razvoja, zaštite životne sredine, upravljanja otpadom, seoskim turizmom itd.
- Očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa;
- Zaštita životne sredine;
- Očuvanje i zaštita biodiverziteta;
- Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem;
- Očuvanje prirodne i kulturne baštine;
- Očuvanje tradicionalnih proizvoda;
- Obnavljanje pašnjaka putem uklanjanja šikara;
- Očuvanje katunskog stočarenja.
- Ublažavanje uticaja prirodnih hazarda.
- Povećan nivo zaštite zdravlja ljudi i domaćih životinja od prenosivih bolesti;
- Regulacija štetnih mikroorganizama, insekata i glodara;
- Očuvanje broja grla/komada stoke.

SEKRETARIJAT ZA RURALNI I ODRŽIVI RAZVOJ